

דף הנחיות

מגדלוד של השפעה

פרק 01

ירושלים

אורה של עולם

סקף מספר 1

מה במערך?

ירושלים. מילה אחת שטומנת בחובה כל כך הרבה. יהודים כמהו אליה במשך אלפי שנים, קיוו לשוב אליה ולראותה בבנינה. כמעט בכל ריכוז יהודי במהלך הגלות ניסו היהודים לבנות מרכז רוחני ותרבותי אותו כינו: ירושלים. במסע המשותף שלנו נעבור בין ערי 'ירושלים' שונות, ננסה לאסוף תובנות ולהפנים מסרים שונים אותם העבירו אבותינו מדור לדור. את השיעור הראשון נפתח, כמתבקש, בשיח אודות ירושלים עיר הקודש. על הזיכרון, התקווה והשאיפה שהיא מסמלת לדורות רבים כל כך ועל האקטואליות שלה בחיינו אנו. לימוד מהנה ומועיל!

שקף מספר 2

מהי ירושלים עבורכם?

מדוע לדעתכם ירושלים היוותה השראה לדורות של יהודים?

מה מסמלת העיר ירושלים כיום?

שקף מספר 3

תנו רבנן (שנו רבותינו):

סומא ומי שאינו יכול לכוין את הרוחות **יכוין לבו כנגד אביו שבשמים**, שנא' (מלכים א ה, לה): 'והתפללו אל ה'.'

היה עומד בחו"ל יכוין את לבו כנגד ארץ ישראל, שנא' (מלכים א ה, מח): 'והתפללו אליך דרך ארצם'.
היה עומד בארץ ישראל יכוין את לבו כנגד ירושלים, שנאמר (מלכים א ה, מד): 'והתפללו אל ה' דרך העיר אשר בחרת'.

היה עומד בירושלים יכוין את לבו כנגד בית המקדש, שנאמר (דברי הימים ב ו, לב): 'והתפללו אל הבית הזה'.

היה עומד בבית המקדש יכוין את לבו כנגד בית קדשי הקדשים, שנאמר (מלכים א ה, לה): 'והתפללו אל המקום הזה'.

היה עומד בבית קדשי הקדשים יכוין את לבו כנגד בית הכפורת. היה עומד אחורי בית הכפורת יראה עצמו כאילו לפני הכפורת.

נמצא: עומד במזרח- מחזיר פניו למערב, במערב- מחזיר פניו למזרח, בדרום- מחזיר פניו לצפון, בצפון- מחזיר פניו לדרום,

נמצאו כל ישראל מכוונים את לבם למקום אחד. (ברכות, ל, ב).

שקף מספר 6

הדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעִיהוּ בֶן-אֲמוּץ עַל-יְהוּדָה וְיְרוּשָׁלַם. וְהָיָה בְאַחֲרֵי הַיָּמִים, נִכּוֹן יְהִיָה הַר בֵּית ה' בְּרֵאשׁ הַהָרִים, וְנִשְׂא מִגְבְּעוֹ; וְנָהְרוּ אֵלָיו כָּל-הַגּוֹיִם. וְהָלְכוּ עִמָּם רַבִּים וְאָמְרוּ לָכוּ וְנַעֲלָה אֶל-הַר-ה' אֶל-בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיִרְנוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכָה בְּאַרְחֻתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וְדַבְרָה-ה' מִירוּשָׁלַם. וְשָׁפֵט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לַעֲמִים רַבִּים וְכָתַתּוּ חֲרֻבוֹתָם לְאֲתִים וְחֲנִיתוֹתֵיהֶם לַמַּזְמֵרוֹת. לֹא-יִשָּׂא גּוֹי אֶל-גּוֹי חָרָב וְלֹא-יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה (ישעיהו ב, א-ד).

מהי הבשורה אותה תישא ירושלים באחרית הימים?

מה עלינו לעשות כדי להגיע לכך?

שקף מספר 7

מתוך קטסטרופה היסטורית שהחריב טיטוס מלך רומי את ירושלים, וגלה ישראל מארצו, נולדתי אני באחת מערי הגולה, אבל בכל עת תמיד דומה הייתי עליו כמי שנולד בירושלים.

בחלום, בחזון לילה ראיתי את עצמי עומד עם אחי הלויים בבית המקדש כשאני שר עמהם שירי דוד מלך ישראל.

בזכותה של ירושלים כתבתי את כל אשר נתן השם בלבי ובעטי. מתוך נאומו של ש"י עגנון בטקס קבלת פרס נובל לספרות, 1966

מה דעתכם על תחושותיו של ש"י עגנון? כיצד זה מבטא את תחושותיכם או תחושות משפחותיכם לאורך הדורות?

שקף מספר 8

אם אֶשְׁכַּחךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי.
תִּדְבַק לְשׁוֹנֵי לַחֲכִי אִם לֹא אֶזְכְּרֶכִי, אִם לֹא אֶעֱלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי.
מדוע חשוב לזכור את ירושלים גם בזמן של שמחה?
היכן נהוג במשפחתכם להזכיר את ירושלים?

שקף מספר 9

מִרְבִּיָּה דְרַבִּינָא עֲבַד הִילּוּלָא לְבְרִיָּה, חֲזַנְהוּ לְרַבֵּנן דְּהוּוּ קְבָדְחֵי טוּבָא. אֵייתִי כֶּסָא דְמוֹקְרָא בֵּת אַרְבַּע
מָאָה זוּזִי, וְתַבְרָ קַמְיָהוּ, וְאַעְצִיבוּ.
מר בנו של רבינא עשה חתונה לבנו, ראה את החכמים שהיו מבודחים ביותר. הביא כוס יקרה השווה
400 זוז ושבר לפניהם והתעצבו.
רב אשי עבד הילולא לבריה, חזנהו לרבנן דהוון קא בדחי טובא. אייתי כסא דזוגיתא חירתא, ותבר
קמיהו, ואעציבו.
אמרו ליה רבנן לרב המנונא זוטי בהלולא דמר בריה דרבינא: לישרי לן מה אמר להו: וי לן, דמיתנן. וי לן,
דמיתנן. אמרי ליה: אן מה נעני בתרדך? אמר להו: הי תורה, והי מצוה דמגנו עלן
(ברכות, לא, ב)

...
אמרו לו חכמים לרב המנונא הקטן בחתונתו של מר בנו של רבינא: ישיר לנו מה שר להם: אוי לנו
שנמות, אוי לנו שנמות. אמרו לו: אנו מה נענה אחרוך? אמר להם: היכן התורה והיכן המצוה שיגנו
עלינו?

מדוע אנו משלבים מעט עצב בזמני שמחה?
מה נוכל ללמוד מהסיפורים השונים המופיעים בשקף זה?

ירושלים כמרכז מלמדת אותנו כי אנו בעיצומו של תהליך. אנו מבקשים להשפיע על העולם ועלינו אידיאלים מסוימים ואיננו מאפשרים לעצמנו 'לאבד את הראש' לחלוטין ולשכוח כי יש לנו משימה ואתגר.

כיצד מסריה של ירושלים משפיעים עליך כיום?

כיצד אנו יכולים להאיר את העולם באורה של ירושלים?

להערות והארות:

משה שמעון אופן

Moshe.oppen@gmail.com

054-8496992